

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobkyně: **P. T. H.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2018, č.j. MV-95034-4/SO-2018,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2018, č.j. MV-95034-4/SO-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 24. 7. 2018, č.j. OAM-3700-47/ZR-2011 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo ve výroku I. podle ustanovení § 87l odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žalobkyni zrušeno povolení k trvalému pobytu, neboť se dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu účelově uzavřeným manželstvím, a ve výroku II. jí byla podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) téhož zákona stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.
- [2] Žalobkyně v podané žalobě namítala, že správní orgány svévolně aplikovaly zákon a nijak nevyvrátily důkazy, které žalobkyně předložila. Uvedla, že správní orgán vyložil zcela

odlišně skutečnosti, která byla základem pro udělení povolení k trvalému pobytu žalobkyně (pod č.j. SCPP-1710/PL-VI-CI-2004).

- [3] Dále uvedla, že se se svým manželem rozvedla dne 5. 4. 2011, což je potvrzeno rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5, jímž bylo rozvedeno manželství na její návrh. Pokud tedy správní orgán nechával prošetřit pobyt žalobkyně a jejího bývalého manžela dne 21. 2. 2015, pak dle žalobkyně není divu, že se svým manželem čtyři roky po rozvodu již nežije. Namítala, že z výsledků provedených během řízení jednoznačně vyplynulo, proč se vzali, oba potvrdili, že to bylo z lásky a že měli společné plány. Z výsledku bývalého manžela pana J. jednoznačně vyplynulo, že sliby, které dal své manželce před svatbou, nesplnil a že nezabezpečil bydlení ani další podmínky pro společné žití. Dále se ukázalo, že zatajil svůj nástup do výkonu trestu. Manžel pan J. jednoznačně uvedl, že on a jeho chování způsobilo rozvod. Z uvedeného dle žalobkyně vyplývá, že manželství by bylo zcela funkční nebýt chování a nesplněných slibů pana J.; rozhodně však nebylo uzavřeno účelově.
- [4] Žalobkyně dále namítala, že se žalovaný ve svém rozhodnutí nezabýval ani jednou z odvolacích námitek. Uvedla, že v odvolání namítala, že výklad správního orgánu I. stupně v tom smyslu, že jsou jednotlivé výpovědi v rozporu, je nelogický. Např. ohledně seznámení byla situace následující: pan J. J. šel na návštěvu za svým kamarádem panem V. do jeho bytu a pan H. šel ve stejnou dobu na návštěvu za svým kamarádem M. V. a vzal s sebou svoji známou – žalobkyni. Všichni čtyři lidé se následně potkali v bytě pana M.V.; na tomto setkání se vzájemně seznámili pan H. a pan J., dále pan J. a žalobkyně (a ta se dále nově seznámila s panem J. a s panem V.). Dále uvedla, že v odvolání rozporovala posouzení správního orgánu o tom, jak vypadají zamilovaní partneři a jak vypadá sňatek uzavřený z lásky. Popis seznámení si ve výsledcích dle žalobkyně nijak nerozporuje, což platí i ohledně otázky, zda byli intimními partnery. Dále k výpovědi bývalé manželky pana J., ze které správní orgán rovněž vycházel, uvedla, že o této ženě nic neví, nikdy se spolu neviděli, a pokud bývalá manželka hodnotí nynější manželku nebo manželku, která přišla po ní, pak lze těžko očekávat, že se o ní bude předchozí manželka vyjadřovat jakkoliv kladně.
- [5] Dále žalobkyně uvedla, že správní orgán svůj závěr o zrušení povolení k trvalému pobytu opřel o kritéria k posuzování účelovosti manželství doporučená Komisí Evropské unie ve Sdělení Komise Evropského parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování Směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. K prvnímu kritériu („pár se před svatbou nikdy nesetkal“) žalobkyně uvedla, že k tomuto byly provedeny důkazy, které jednoznačně ukazují na to, že se před svatbou několikrát setkali a milovali se. Ke druhému kritériu („pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání, nebo důležité osobní informace, které se jich týkají“) uvedla, že se v tomto bodě s bývalým manželem shodují. Ke třetímu kritériu („pár nemluví společným jazykem, kterému oba rozumí“) uvedla, že z výpovědí jednoznačně vyplývá, že měli v úmyslu nejenom společně žít, ale i založit rodinu a během tohoto soužití si i navzájem jazykově porozumět. Ke čtvrtému kritériu („důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen“) uvedla, že v tomto bodě ani správní orgán netvrdil, že by měl být sňatek za úplatu, přičemž o tom neexistují žádné důkazy.
- [6] Závěrem pak žalobkyně namítala, že žalovaný pouze uvedl, že se přiklání k názoru prvostupňového rozhodnutí, aniž by poskytl žalobkyni konkrétní odůvodnění.

- [7] Žalovaný v písemném vyjádření k podané žalobě navrhol její zamítnutí, přičemž v podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména část III., kde se vyjádřil k odvolacím námitkám žalobkyně.
- [8] Při ústním jednání před soudem konaném dne 30. 9. 2020 zástupce žalobkyně zdůraznil, že se jedná o řízení z moci úřední, správní orgán si tedy měl zjistit všechny okolnosti pro posouzení přiměřenosti dopadů svého rozhodnutí. Uvedl, že v době vydání rozhodnutí měla žalobkyně nového partnera, stejně jako zde měla syna, což správní orgány nereflektovaly. Žalovaný setrval na svých dřívějších argumentech.
- [9] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [10] Dne 15. 11. 2011 zahájil správní orgán I. stupně se žalobkyní z moci úřední řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. Podnětem pro zahájení tohoto řízení bylo šetření správního orgánu v cizineckém informačním systému a centrální evidenci obyvatel, na základě kterých zjistil, že žalobkyně uzavřela sňatek s občanem České republiky, panem J. J., nar. X, v době, kdy měla povinnost vycestovat z území, neboť jí končila platnost turistického víza ke dni 30. 12. 2004 (viz doklady ve spisu). Správní orgán I. stupně zjistil, že žalobkyně podala žádost o turistické vízum za účelem ostatní (turistika, tranzit, obchod, kongres, apod.) v Berlíně dne 29. 9. 2004 a vízum obdržela s platností od 5. 10. 2004 do 30. 12. 2004. Dne 2. 11. 2004 byla žalobkyně pokutována Policií České republiky za to, že nenahlásila vstup na území do 3 pracovních dnů ve smyslu ustanovení § 93 odst. 1 s odkazem na ustanovení § 97 zákona o pobytu cizinců. Dne 9. 11. 2004 žalobkyně uzavřela sňatek s panem J. J. Dne 10. 11. 2004 podala žádost o udělení povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení s panem J. J. (č.j. SCPP-178/PL-VCI-2004), které správní orgán prvního stupně nevyhověl rozhodnutím ze dne 16. 11. 2004. Dne 15. 11. 2004 žalobkyně podala další žádost o udělení povolení k trvalému pobytu (č.j. SCPP-1710/PL-VI-CI-2004) za účelem sloučení s panem J. J., které bylo vyhověno rozhodnutím ze dne 19. 11. 2004.
- [11] Součástí spisového materiálu je dále rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 5. 4. 2011, č.j. 28 233/2010-17, kterým bylo rozvedeno manželství žalobkyně na její návrh. Součástí spisu je také výpis z evidence Rejstříku trestů fyzických osob J. J. a dva rozsudky (Okresní soud v Chebu č.j. 4 T 30/2007-155 – zanedbání povinné výživy a trestní příkaz Okresního soudu v Sokolově č.j. 19 T 94/2001 – zanedbání povinné výživy).
- [12] Dne 21. 2. 2015 požádal správní orgán I. stupně Policii ČR o prošetření místa pobytu na adrese místa pobytu pana J., tj. P. 485/2, K. n. O.. Policie zjistila, že pan J. žije již na adrese K. 375/10, K. n. O.; hlídce sdělil, že se žalobkyní byl po svatbě asi 3-4 měsíce, pak si nerozuměli a šli od sebe. Uvedl, že neví, zda jeho manželství s účastnicí řízení bylo již rozvedeno, neboť nemá žádné peníze. Rovněž si nedokázal vzpomenout, kdy se se žalobkyní oženil (myslel si, že to bylo v roce 2007).
- [13] Dne 19. 9. 2017 byl proveden výslech pana J. J.. Uvedl, že je bezdomovec, který se momentálně zdržuje u své kamarádky a je nemocný. Uvedl, že žalobkyni zná, je to jeho bývalá manželka. Nevěděl, kdy žalobkyně přicestovala na území a proč. V roce 2004 byl propuštěn z výkonu trestu, se žalobkyní se seznámil v září 2004 prostřednictvím svého kamaráda pan M. V. v K., když šel na návštěvu ke své kamarádce paní P. K. Žalobkyně už v bytě byla spolu se svým známým vietnamského původu, který překládal. Několikrát se v bytě paní K. oba sešli (asi 4x) vždy za přítomnosti vietnamského kamaráda, který tlumočil. Uvedl, že se mu žalobkyně líbila a chtěl, aby tu zůstala, a tak si ji vzal někdy na konci roku

2004. Uvedl, že po svatbě hledal společné bydlení, ale to nevyšlo, neboť s žalobkyní už měsíc po svatbě nebyl v kontaktu. Od té doby se s ní již nesetkal. V roce 2009 ho propustili z výkonu trestu a on zjistil, že už je rozvedený. Uvedl, že spolu nikdy nesdílěli společnou domácnost, nebyli intimními partnery a mluvili spolu prostřednictvím vietnamského přítele paní K., neboť pan J. J. neumí vietnamský jazyk a žalobkyně nehovořila českým jazykem.

[14] Dne 11. 10. 2017 byl proveden výslech žalobkyně, která uvedla, že do ČR přicestovala na turistické vízum přímo z Vietnamu v říjnu 2004 na návštěvu a už zde zůstala. Žádost o povolení k pobytu podala dne 10. 11. 2004 za účelem sloučení s manželem J. J. Uvedla, že se domnívá, že na území ČR pobývala bez platného povolení asi jeden měsíc (asi od října 2004). Po příjezdu do ČR šla žalobkyně v říjnu 2004 na návštěvu k jedné české ženě, kde byl pan J. J. a pan H. je seznámil. Jelikož žalobkyně nemluvila českým jazykem a pan J. J. neovládal vietnamský jazyk, pan H. jim překládal. Uvedla, že se s panem J. setkávala vždy za přítomnosti české paní a pana H. (4-5x), vztah trval asi jeden měsíc. Uvedl, že měla s panem J. partnerský vztah (měli spolu pouze orální sex), ale společnou domácnost před svatbou spolu nesdílěli. Svatba, kterou navrhl pan J. J., se konala dne 9. 11. 2004 za přítomnosti tlumočnicka z vietnamského jazyka do českého jazyka. Po svatbě se manželé neměli kde scházet. Uvedla, že pan J. slíbil, že zaplatí dluhy a koupí byt, ale to se nestalo. Po svatbě žalobkyně viděla pana J. pouze asi 2x, nikdy spolu nebydleli a jejich společné soužití nebylo žádné. Čekala na manžela 6 let a poté podala žádost o rozvod, k němuž došlo v roce 2011.

[15] Dne 15. 12. 2017 byl proveden výslech paní V. J., bývalé manželky pana J. Ta uvedla, že si pan J. vzal žalobkyni kvůli penězům.

[16] Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 24. 7. 2018, č.j. OAM-3700-47/ZR-2011, bylo ve výroku I. podle ustanovení § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, žalobkyni zrušeno povolení k trvalému pobytu, neboť se dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu účelově uzavřeným manželstvím, a ve výroku II. jí byla podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) téhož zákona stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území.

[17] V odůvodnění tohoto rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že zjistil, že známost žalobkyně a pana J. před svatbou trvala asi 1 měsíc a jejich schůzky se konaly vždy za přítomnosti osoby, která jim překládala z vietnamského jazyka do českého jazyka. Správní orgán rovněž zjistil, že manželství nebylo nikdy naplněno i s ohledem na skutečnost, že partneři spolu byli v kontaktu pouze 1 měsíc po svatbě a poté se o sebe vůbec nezajímali. Dále porovnal dobu seznámení žalobkyně s panem J. s údaji poskytnutými Vězeňskou službou České republiky a zjistil, že pan J. nastoupil do dalšího výkonu trestu až dne 17. 10. 2007, tzn. že žalobkyně i pan J. mohli být bez problémů v kontaktu a žádné skutečnosti nebránily tomu, aby se oba přičinili o naplnění funkce manželství. Dále dospěl k závěru, že manželství bylo uzavřeno kvůli oboustrannému prospěchu; žalobkyně sňatkem získala jistotu, že svůj pobyt legalizovala ještě před uplynutím platnosti turistického víza a pan J. předpokládal, že obdrží finanční odměnu.

[18] Správní orgán I. stupně dále posuzoval jednotlivá kritéria k posuzování účelovosti manželství dle doporučení Komise EU, a to následovně:

1) *pár se před svatbou nikdy nesetkal* - naplnění tohoto kritéria správní orgán shledal v tom, že se účastnice řízení s panem J. setkala asi 4x před svatbou a vždy pouze za přítomnosti třetí osoby, která překládala;

2) *pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání, nebo důležité osobní informace, které se jich týkají* – ani jeden z partnerů nedokázal uvést bližší informace k druhému partnerovi, včetně toho, že se neshodli na tom, kdo je seznámil a zda byli intimními partnery;

3) *pár nemluví společným jazykem, kterému oba rozumí* – žalobkyně řízení neovládá český jazyk a pan J. neovládá vietnamský jazyk. Z výpovědí vyplynulo, že se bez tlumočnicka nedokázali domluvit;

4) *důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen (s výjimkou peněz nebo darů, které byly předány jako věno v kulturách, kde je to běžnou praxí)* – toto kritérium se dle správního orgánu nepodařilo jednoznačně prokázat, neboť v průběhu řízení explicitně nezaznělo, že pan J. obdržel peněžní částku či dar, aby se žalobkyní uzavřel sňatek;

5) *v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu* – toto kritérium správní orgán považoval za naplněné tím, že žalobkyně uvedla nepravdivý údaj, a to, že přicestovala z území Německa a během výsledku uvedla, že přicestovala přímo z Vietnamu. Nadto správní orgán z výpovědí obou partnerů vyvodil, že jejich seznámení bylo předem naplánované;

6) *rozvoj rodinného života pouze tehdy, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění* – správní orgán konstatoval, že žalobkyně měla platné vízum od 5. 10. 2004 do 30. 12. 2004 a v této době se stačila seznámit s panem J., uzavřít s ním sňatek dne 9. 11. 2004 a do jednoho měsíce s ním přestala být v kontaktu;

7) *pár se rozvedl krátce po tom, co dotýčný státní příslušník třetí země získal právo pobytu* – pár spolu přestal komunikovat asi měsíc po svatbě; žalobkyně s panem J. nikdy nesdílela společnou domácnost.

[19] Správní orgán I. stupně tak konstatoval naplnění minimálně 6 uvedených kritérií. Dále uvedl, že manželství sloužící k obcházení pravidel zákona o pobytu cizinců, je třeba označit za narušení veřejného pořádku, neboť je uzavíráno s jiným cílem, než odpovídá tomuto institutu zakotvenému v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Správní orgán dále odkázal na Rezoluci Rady EU ze dne 4. 12. 1997, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství.

[20] Následně se správní orgán I. stupně zabýval dopadem do soukromého a rodinného života žalobkyně. Shledal, že účelově uzavřený sňatek s cílem získat povolení k trvalému pobytu na území ČR je jednání natolik závažné, že dopad do rodinného a soukromého života žalobkyně ve vztahu ke spáchanému skutku je zcela přiměřený vydanému rozhodnutí. S ohledem na zjištěné skutečnosti, které podrobně popsal ve svém rozhodnutí, dospěl správní orgán k závěru, že vydané rozhodnutí nebude mít nepřiměřený dopad do rodinného a soukromého života žalobkyně ve vztahu ke společenským a kulturním vazbám navázaným na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je žalobkyně státním občanem a ve vztahu k tomu, že povolení k trvalému pobytu získala obcházením zákona o pobytu cizinců.

- [21] Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí dne 8. 8. 2018 odvolání, ve kterém uplatnila obdobné námitky jako v podané žalobě.
- [22] Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 7. 9. 2018, č.j. MV-95034-4/SO-2018, bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.
- [23] V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že již ze samotné časové souslednosti událostí je zřejmá účelovost jednání žalobkyně. Od vstupu na území uběhl jeden měsíc a žalobkyně uzavřela sňatek, když z výsledků vyplynulo, že se před svatbou několikrát sešli. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č.j. 2 Azs 355/2016. Manželství bylo uzavřeno dne 9. 11. 2004 a dne 10. 11. 2004 žalobkyně podala žádost o povolení k trvalému pobytu (vízum měla žalobkyně platné do 30. 12. 2004). Dále žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č.j. 1 As 58/2013. Z výsledků dle žalovaného vyplynulo, že spolu jako manželé nikdy nežili, nesdíleli společnou domácnost, manželství neplnilo ani funkci biologickou, ani výchovnou a ani funkci ekonomickou. Žalobkyně se s „manželem“ po svatbě sešla pouze několikrát za přítomnosti tlumočníka. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 58/2013, konstatoval, že skutečnost, že pár nemluví společným jazykem, kterému oba rozumí, je též jedním z kritérií pro posuzování, zda se jedná o účelové manželství. Žalovaný dále zdůraznil, že žalobkyně i při výsledku v roce 2017 (kdy na území pobývala již 13 let) byla nucena využít služeb tlumočníka. Nadto pan J. ani nevěděl, zda už je rozvedený. Žalovaný konstatoval, že vztah mezi žalobkyní a panem J. nelze definovat jako manželství, i když formálně trvalo od 9. 11. 2004 do 8. 6. 2011. Fakticky se totiž skládalo z několika schůzek za přítomnosti dalších osob, především majitelky bytu a tlumočníka.
- [24] K námitce žalobkyně, že správní orgán I. stupně vykládal okolnosti týkající se seznámení a intimního soužití v rozporu se skutečností, žalovaný uvedl, že správní orgán interpretoval slova pana J. a žalobkyně adekvátně, přičemž na provedené výsledky žalovaný odkázal. Dále žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně ke kritériu, zda existuje důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen, uvedl, že se toto nepodařilo jednoznačně prokázat. Žalovaný pak závěrem konstatoval, že se správní orgán I. stupně přezkoumatelným způsobem zabýval posouzením zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, když odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2016, č.j. 5 Azs 262/2015-35, a rozsudek ze dne 6. 12. 2011, č.j. 8 As 32/2001-60.
- [25] Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
- [26] Podle ustanovení § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců: „*Ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*“
- [27] Žalobkyně předně namítala, že správní orgány aplikovaly zákon svévolně, nijak nevyvrátily důkazy, které žalobkyně předložila, a vyložily zcela odlišně skutečnosti, které byly základem pro udělení povolení k trvalému pobytu žalobkyně.

- [28] K této námitce soud uvádí, že neshledal aplikaci ustanovení § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců ze strany správních orgánů svévolnou, neboť správní orgány dostaly všem svým zákonným povinnostem, zejména posuzovaly v dané věci individuální konkrétní okolnosti případu. Ustanovení § 87l zákona o pobytu cizinců dává správním orgánům pravomoc zrušit již jednou přiznané právo, konkrétně povolení k trvalému pobytu, a to právě tímto speciálním postupem. Zákon rovněž nestanoví žádnou maximální lhůtu, v níž lze zrušit dříve vydané povolení. Žalobkyně se v tomto směru nemůže dovolávat zásady ochrany nabytých práv, neboť ta platí jen pro případy, kdy práva byla nabyta v dobré víře, a to není podle soudu případ žalobkyně. Ostatně žalobkyně ani svou dobrou víru nijak neprokázala; o její dobré víře lze i s odkazem na v řízení zjištěné skutečnosti úspěšně pochybovat.
- [29] Soud úvodem konstatuje, že účelovost manželství vyplývá ze všech podkladů založených ve správním spise. Je jednoznačné, že se manželé nemohli dorozumět bez přítomnosti třetí osoby. Při místním šetření bylo zjištěno, že spolu nikdy nebydleli. Objevily se také rozpory v jednotlivých výpovědích. Manželství nebylo nikdy ani formálně naplněno, uzavřeno s jediným cílem – získat povolení k pobytu.
- [30] V ustanovení § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je upraven institut zrušení trvalého pobytu cizince, který s cílem obejít tento zákon uzavře účelové manželství. Účelovost manželství posuzuje správní orgán podle všech okolností individuálního případu. Žádné z práv uvedených v Listině základních práv a svobod nezakládá cizinci nárok na jeho pobyt na území České republiky, neboť takové právo mají jen státní občané České republiky, jak vyplývá z judikatury soudů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2004, č.j. 5 Azs 43/2003-38, usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 6. 2004, sp. zn. III.ÚS 260/04 a usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2005, sp. zn. I.ÚS 38/04).
- [31] Z odůvodnění obou rozhodnutí správních orgánů je patrné, že správní orgány se jednáním žalobkyně podrobně zabývaly, vyslyšely jak žalobkyni, tak i jejího manžela. Byla rovněž několikrát provedena i pobytová kontrola a zjištěny další skutečnosti týkající se společného soužití obou manželů. Z protokolů o výsledku žalobkyně a jejího manžela vyplývá, že výsledky byly provedeny podrobně, zabývaly se otázkami seznámení, společného soužití, plánování svatby, prožití volného času, tedy činnostmi běžného života. Dle názoru soudu otázky pokládávané správními orgány byly jednoznačné, nekomplikované a zcela srozumitelné. Rozpory ve výpovědích obou manželů se týkaly podstatných okolností a důležitých momentů v životě obou manželů. Rovněž ani provedená pobytová kontrola nepotvrdila skutečnost, že by zde žalobce a jeho manželka každodenně společně žili.
- [32] Dle názoru soudu, oprávněnost závěru správních orgánů o obcházení zákona z důvodu účelového uzavření sňatku vyplývá nejen z rozporů ve výpovědích, ale i z neprokázání společného soužití. Tyto skutečnosti pak vedou k závěru o účelovosti sňatku. Všechny indicie tak vedou k tomu, že manželství bylo sice uzavřeno v souladu s právním řádem České republiky, ale jeho cílem bylo získat pro žalobkyni povolení pobytu, nikoli naplnění důvodů předpokládaných zákonem o rodině, resp. občanského zákoníku. Uzavření manželství pouze za účelem získání povolení k pobytu na území České republiky je v rozporu s obecně přijímanými zásadami a pravidly společenského chování a způsobu života na území České republiky.

[33] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je na správních orgánech, aby v řízení prokázaly účelovost uzavření manželství (viz dále zmiňovaný rozsudek č.j. 1 As 58/2013-43), přičemž obcházení zákona musí být žadateli o povolení k přechodnému pobytu přičitatelné a současně musí být naplněna subjektivní stránka ve vztahu k jednání obcházejícímu zákon ve formě přímého úmyslu (rozsudek ze dne 27. 9. 2016, č.j. 6 As 157/2016-32). Takový závěr předpokládá úplné zjištění rozhodujících skutečností a jejich posouzení ve vzájemných souvislostech. Rozhodně není možné dosáhnout uspokojivého výsledku zdůrazňováním dílčích okolností. Precizním soustředěním skutkového podkladu a vyhodnocením důkazů je třeba vytvořit logický řetězec skutkových okolností nevzbuzující důvodné pochybnosti o skutkovém základu posuzované věci (rozsudek ze dne 30. 4. 2014, č.j. 3 As 101/2013-34).

[34] V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. října 2013, č.j. 1 As 58/2013-43 Nejvyšší správní soud vyslovil názor, že „*prokazování účelovosti manželství podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb. bude, jak vyplývá i z § 169 odst. 3 téhož zákona a z citované rezoluce Rady, nutně založeno na zjištění okolností provázejících seznámení obou snoubenců, jejich svatbu a jejich následný život. Z tohoto pohledu považuje Nejvyšší správní soud za překvapivé, že správní orgán prvního stupně při účastnickém výsledku žalobkyně a jejího manžela nepoložil žádné otázky týkající se seznámení a svatby. Tento přístup nelze považovat za správný a v jiných případech by nepochybně vedl ke konstatování, že správní orgán nedostatečně zjistil skutkový stav věci.*“ Všechny tyto skutečnosti, tedy seznámení, svatba, následný život, byly dle názoru soudu správním orgánem v dané věci dostatečně zjištěny a soud, stejně jako žalovaný dospěl k závěru, že rozpory v jejich výpovědích jsou zásadní, a je proto na místě hovořit o účelovém manželství. Nebylo prokázáno, že by vztah mezi žalobcem a jeho manželkou bylo možné považovat za manželství standardní v souladu s ustanovením § 1 odst. 2 a § 18 zákona o rodině, resp. s ustanovením § 655 a § 687 a násl. občanského zákoníku.

[35] V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud rovněž formuloval následující právní větu: „*[v]šechné právo nahlíží na manželství autonomně podle svých norem a není vázáno vymezením či nevymezením jeho účelu normami práva soukromého. Vyhovuje-li manželství účelu vymezenému normami soukromého práva, neznamená to automaticky, že jej nelze označit za účelové ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.*“

[36] Soud dále odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 5. 2015, č.j. 57A 26/2014-83, kde tento soud uvedl, že „*k učinění skutkového závěru, že se žalobkyně ve smyslu § 87l odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 31. 12. 2010, dopustila obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu tím, že účelově uzavřela manželství, nepostačuje vycházet z údajů v cizineckém informačním systému ohledně pobytu žalobkyně na území, z data uzavření sňatku a získání povolení k trvalému pobytu a z rozsudku o rozvodu manželství žalobkyně a jeho odůvodnění, a to ani ve spojení s argumentací, že bylo dítě narozené za trvání manželství svěřeno do výchovy matky (žalobkyně) a bývalému manželovi žalobkyně nebylo stanoveno výživné, případně, že již před rozvodem žili manželé každý s jiným partnerem a že žalobkyně sama v průběhu řízení ani v odvolání nezpochybnila účelovost uzavření manželství. K uvedeným okolnostem je nutno nechat vyjádřit žalobkyni, případně provést v souladu se zákonem výslech bývalého manžela žalobkyně jako svědka.*“ Soud konstatuje, že daným požadavkům správní orgány v nyní posuzované věci plně dostaly.

- [37] K tvrzením žalobkyně, že z provedených výsledků vyplynulo, proč se vzali, že to bylo z lásky a že měli společné plány, přičemž se dále ukázalo, že manželství by bylo zcela funkční nebýt chování a nesplněných slibů pana J., soud uvádí, že bylo jasně prokázáno, že známost obou manželů trvala cca 1 měsíc před svatbou, že manželství nikdy nebylo naplněno a že po svatbě byli partneři v kontaktu pouze 1 měsíc. Soud dále uvádí, že si správní orgán I. stupně porovnal dobu seznámení žalobkyně s panem J. s údaji poskytnutými Vězeňskou službou České republiky, čímž bylo zjištěno, že pan J. nastoupil do dalšího výkonu trestu až dne 17. 10. 2007, tj. cca 3 roky od uzavření sňatku s žalobkyní, a tak mohli být partneři v kontaktu (a manželství naplňovat), a nic jim v tom nebránilo.
- [38] Rovněž lze dospět k závěru, že úzká časová souvislost mezi uzavřením manželství a žádostí o pobytové oprávnění nasvědčuje tomu, že manželství bylo uzavřeno pouze s cílem legalizace pobytu. Od vstupu žalobkyně na území totiž uběhl pouze jeden měsíc a žalobkyně již uzavřela sňatek (dne 9. 11. 2004), aby na jeho základě hned následujícího dne (dne 10. 11. 2014) podala žádost o vydání povolení k trvalému pobytu. To vše za situaci, kdy měla žalobkyně turistické vízum s platností do 30. 12. 2004.
- [39] Dále žalobkyně namítala, že výklad správního orgánu I. stupně v tom smyslu, že jsou jednotlivé výpovědi v rozporu, je nelogický. K této námitce soud uvádí, že neshledal, že by správní orgán I. stupně hodnotil výpovědi a další zjištěné okolnosti v rozporu se zásadami logiky, přičemž lze v tomto směru na provedené výsledky odkázat. Soud dospěl k závěru, že popis seznámení je ve výpovědích odlišný, stejně tak jako popis toho, zda byli manželé intimními partnery (srov. body [13] a [14] tohoto rozsudku). Žalobkyni se svými tvrzeními dle názoru soudu nepodařilo nijak prokázat, že manželství bylo reálně naplněno, když se fakticky skládalo z několika dílčích schůzek za přítomnosti dalších osob (majitelky bytu a tlumočnicka).
- [40] K výpovědi bývalé manželky pana J. soud pouze ve stručnosti uvádí, že tato nebyla stěžejním stavebním kamenem pro závěr správních orgánů o tom, že se žalobkyně dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců.
- [41] Žalobkyně rovněž rozporovala naplnění kritérií vyplývajících ze sdělení Komise.
- [42] V tomto sdělení Komise pod bodem 4.2. Účelové sňatky na str. 15 a 16 mimo jiné uvedla soubor indikativních kritérií, která poukazují na to, že je zneužití práv Společenství nepravděpodobné:
- *manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím,*
 - *pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu,*
 - *pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu ,*
 - *pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení atd.),*
 - *manželství trvá dlouhou dobu.*
- [43] V daném případě soud dospěl po prostudování správního spisu, že tato kritéria nemohla být v žádném případě naplněna, neboť žalobkyně by bez problémů nemohla získat právo pobytu sama (o uzavření sňatku požádala v době, kdy měla povinnost vycestovat z území, když jí končila platnost turistického víza); pár nebyl před sňatkem v dlouhodobém vztahu (sňatek byl uzavřen po cca 1 měsíci od začátku „vztahu“, od seznámení); pár nikdy neměl společné bydliště ani domácnost; ani pár nepřijal dlouhodobý finanční závazek. Jedinou

relevantní okolností tak může být skutečnost, že manželství trvalo dlouhou dobu (cca 7 let), avšak ze zjištěných skutečností lze dospět k závěru, že „trvalo“ pouze formálně.

[44] Komise ve svém sdělení dále definovala soubor indikativních kritérií, která poukazují na to, že existuje možný úmysl zneužití práv přiznaných směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví:

- *pár se před svatbou nikdy nesetkal,*
- *pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání nebo důležité osobní informace, které se jich týkají,*
- *pár nemluví společným jazykem, kterému oba rozumí,*
- *důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen (s výjimkou peněz nebo darů, které byly předány jako věno v kulturách, kde je to běžnou praxí),*
- *v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu,*
- *rozvoj rodinné života pouze tehdy, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění,*
- *pár se rozvedl krátce potom, co státní dotyčný příslušník třetí země získal právo pobytu.*

[45] Následně pak Komise uvedla následující modelový příklad: „S., státní příslušníci třetí země, bylo nařízeno, aby opustila území ve lhůtě jednoho měsíce, protože jí propadlo turistické vízum. Po dvou týdnech se provdala za O., státního příslušníka EU, který právě přicestoval do hostitelského členského státu. Orgány mají podezření, že sňatek byl možná uzavřen pouze za účelem vyhnutí se vyhoštění. Kontaktují orgány v členském státě, jehož je O. státním příslušníkem, a zjistí, že po svatbě byl jeho rodinný obchod konečně s to splatit dluh 5000 EUR, který jinak nebyl schopen splatit po dobu dvou let. Pozvou novomanžele k pohovoru, během nějž zjistí, že O. již mezitím opustil hostitelský členský stát, aby se vrátil domů ke své práci, dále že pár není schopen dorozumět se společným jazykem a poprvé se setkal týden před svatbou. Existují závažné indicie, že pár mohl uzavřít sňatek výlučně za účelem obejít vnitrostátních právních předpisů upravujících přistěhovalectví.“ V mnoha okolnostech lze dle názoru soudu spatřovat podobnost s nyní projednávaným případem (uzavření sňatku v době konce turistického víza; pár nebyl schopen dorozumět se společným jazykem; poprvé se setkal krátce před svatbou).

[46] Soud dále uvádí, že v daném případě sama Komise označila výše uvedená kritéria za „indikativní“, tj. že mají pouze informační charakter. Komise rovněž výslovně před výčtem jednotlivých kritérií uvedla, že „[v]nitrostátní orgány mohou zejména zoblednit následující faktory“. Z toho dle soudu jednoznačně vyplývá, že daná kritéria jsou pouhým demonstrativním výčtem, přičemž jimi v tomto směru nebyly správní orgány vázány, tj. nemusely zkoumat naplnění všech těchto kritérií (resp. nemusely shledat, že v daném případě byla všechna kritéria naplněna pro svůj závěr o účelovosti uzavření manželství), stejně tak mohly uvedená kritéria v zákonných mezích rozšířit.

[47] Soud dospěl k závěru, že správní orgány posoudily jednotlivá kritéria v souladu s jejich smyslem a účelem; žalobkyně výslovně rozporovala pouze první 4 kritéria.

[48] K prvnímu kritériu (*pár se před svatbou nikdy nesetkal*) sice žalobkyně namítala, že se před svatbou několikrát setkali a milovali se, nicméně pravdou je, že se žalobkyně setkala se svým budoucím manželem pouze asi 4x před svatbou a vždy pouze za přítomnosti třetí osoby, která tlumočila.

[49] Ke druhému kritériu (*pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání, nebo důležité osobní informace, které se jich týkají*) – soud uvádí, že

z provedených výpovědí skutečně vyplývají rozpory ohledně toho, kdo je seznámil a zda byli intimními partnery. Nepochybně o naplnění tohoto kritéria svědčí to, že ani jeden z partnerů nedokázal o svém druhovi uvést bližší informace.

- [50] Ke kritériu č. 3 (*pár nemluví společným jazykem, kterému oba rozumí*) soud uvádí, že bylo nadevší pochybnosti prokázáno, že žalobkyně neovládá český jazyk a pan J. neovládá vietnamský jazyk, přičemž bez tlumočníka se nedokázali domluvit. Úmysl společně žít a založit rodinu a během tohoto soužití si i navzájem jazykově porozumět sice žalobkyně deklarovala v podané žalobě, nicméně okolnosti zjištěné v průběhu správního řízení tomuto nijak nenásvědčují.
- [51] Ke čtvrtému kritériu (*důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen*) soud uvádí, že i sám správní orgán I. stupně přiznal, že toto se nepodařilo jednoznačně prokázat, mohl tak pouze usuzovat z výpovědi bývalé manželky pana J. V daném případě soud dospěl k závěru, že sice neexistují žádné důkazy, které by svědčily o tom, že sňatek byl uzavřen za úplatu, to však nic nemění na tom, že další zjištěné okolnosti o účelovosti uzavření manželství svědčí.
- [52] Ve vztahu ke kritériu č. 5 (*v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu*) se soud ztotožnil se závěrem správního orgánu, že toto je naplněno tím, že žalobkyně uváděla nepravdivý údaj – tj. že přicestovala z území Německa, ačkoliv během výslechu uvedla, že přicestovala přímo z Vietnamu. Rovněž se pak lze ztotožnit se závěrem, že ze všech zjištěných skutečností vyplývá, že seznámení manželů bylo předem naplánované.
- [53] Ke kritériu č. 6 (*rozvoj rodinného života pouze tehdy, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění*) soud uvádí, že o rozvoji společného rodinného života obou manželů v daném případě nelze vůbec hovořit, neboť žalobkyně se seznámila se svým manželem v době konce jejího turistického víza, následně spolu zavřeli sňatek, aby spolu do jednoho měsíce přestali být v kontaktu.
- [54] K poslednímu 7. kritériu (*pár se rozvedl krátce po tom, co dotyčný státní příslušník třetí země získal právo pobytu*) soud opětovně uvádí, že formálně manželství trvalo cca 7 let (od 9. 11. 2004 do 8. 6. 2011), nicméně pár spolu přestal komunikovat asi měsíc po svatbě a nikdy spolu nesdílel společnou domácnost.
- [55] Lze tak konstatovat, že v daném případě skutečně správní orgány prokázaly naplnění minimálně 6 z uvedených kritérií, což pro učinění závěru o účelově uzavřeném manželství (za účelem získání pobytového titulu) plně postačuje.
- [56] K námitce žalobkyně týkající se toho, že správní orgány nedostatečně zjišťovaly všechny okolnosti rozhodné pro posouzení přiměřenosti dopadů svých rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a její rodiny, kterou zástupce žalobkyně vznesl během ústního jednání, soud uvádí, že řízení před správními soudy není nalézacím řízením, ale přezkumným, které je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační, přičemž je v dispozici žalobce, aby v žalobě vymezil, v jakém rozsahu a z jakých důvodů rozhodnutí napadá, a to ve lhůtě k podání žaloby; takto vymezenými žalobními body je soud vázán (ustanovení § 75 odst. 2 s.ř.s.). K žalobním bodům uplatněným po uplynutí lhůty pro podání žaloby tak soud nemůže přihlížet a ani nemůže přezkoumávat napadené rozhodnutí nad rámec vymezený žalobcem v žalobě, nejde-li o vady, k nimž soud musí přihlížet i bez návrhu

(srov. závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č.j. 7 Azs 79/2009-84). Ve smyslu ustanovení § 76 odst. 3) s.ř.s. *in fine* nemůže jít ani o vadu, která by vyšla najevo při jednání. I toto ustanovení, umožňující zrušení rozhodnutí z důvodů uvedených v ustanovení § 76 odst. 1 a 2 v případě, že tyto vady vyšly najevo až při jednání, opravňuje soud k takovému postupu jen tehdy, jde-li o vady znemožňující posoudit věc v mezích žalobních námitek. Obsahem tvrzení žalobkyně je však nesouhlas s tím, jakým způsobem správní orgány posoudily otázku přiměřenosti dopadů jejich rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Jde tak o nový žalobní bod uplatněný po lhůtě k podání žaloby, a proto k němu nemohl soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí přihlížet. Nadto soud uvádí, že žalobkyně obdobnou námitku nevznesla ani v rámci svého odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.

[57] *Obiter dictum* pak soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2016, č.j. 2 Azs 271/2015-38, ve kterém tento uvedl, že „[j]e ovšem třeba zdůraznit, že ačkoliv bylo řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatele zahájeno z moci úřední, nelze po příslušných správních orgánech požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy pátraly po osobách, k nimž by stěžovatel mohl mít vytvořeny blízké vazby a které by případně mohly prokázat skutečnosti svědčící ve prospěch stěžovatele, tj. nepřiměřenost zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Je totiž nepochybně na samotném cizinci, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, resp. nabídl důkazy o tom, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 – 60).“

[58] Soud tak ze všech výše uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

[59] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. září 2020

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu